

oOo

CUỘC ĐỜI GIOAN BOSCO, VỊ THÁNH ĐÃ SỐNG VÀ CHẾT CHO CÁC EM THIẾU NHI

Biển Đức Đỗ Quang Vinh (Toronto, Canada) chuyển ngữ từ bài viết của Benoît Fidelin trong tạp chí Pèlerin Magazine, No. 5495, 25 Mars 1988.

Cậu bé vùng Piémont đã trở nên linh mục của các trẻ em bị bỏ rơi. Ngài tạ thế cách đây hơn 100 năm (nguyên bản là 100 năm, viết năm 1988, kỷ niệm giỗ 100 năm vị thánh qua đời). Đời Ngài là cả một tình thương trải rộng bao la do Tin Mừng Đức Ki-tô thúc đẩy, và noi gương Ngài, hàng ngàn người đã và đang dần thân phục vụ giới trẻ, tại Pháp cũng như trên toàn thế giới.

Đó là GIOAN, con của gia đình Bosco, cậu bé có nụ cười trong sáng, vàng trán bướng bỉnh, đôi mắt đen nhánh, tóc rối bù như lông chiên. Thuở mới lớn lên, ngày ngày Gioan Bosco dắt đàn bò đi vào các vùng núi đồi miền Piémont, nước Ý. Cậu tập cuốc đất, phát cỏ, sử dụng liềm, mác, và tập vắt sữa bò. Từ thuở đó cậu đã hiểu thế nào là đói khát và đã từng chứng kiến cảnh chết chóc ly biệt.

Nạn đói hoành hành năm 1817, lúc Gioan vừa mới lên hai tuổi, khi sương giá mùa xuân và những cơn hạn hán khủng khiếp tàn phá tất cả mùa màng. Nông dân phải giết gia súc để ăn thịt. Người ta gặp thấy trong các mương rãnh, xác những kẻ hành khát chết đói, miệng còn ngậm cỏ....

Và cả cái chết nữa, như cha cậu đã ngã quỵ xuống vì chứng sung phổi vào một buổi chiều tháng năm rất đẹp trời nhưng cũng thật buồn thảm.

Mẹ cậu, bà Ma-ga-ri-ta, mới 29 tuổi đã góa chồng. Nhưng bà sống thất lung buộc bụng, vỡ đất làm rẫy, nuôi dạy con cái cách dùi dằm mà nghiêm nhặt. Bà ở trong ngôi nhà gạch tồi tàn vừa là chỗ ở, vừa làm kho lẫm, vừa làm chuồng bò. Hai bao bắp để trong bếp và hai con bò cái nằm sau liếp vách ngăn. Phòng ngủ ngay dưới mái nhà và nệm lót bằng lá bắp. Nhưng chính ở đó, ngay trong cảnh nghèo nàn trụi trụi ấy, cuộc đời bé Gioan Bosco đã bùng sáng lên.

Chỉ một giấc mơ bình thường đã khiến cậu tin rằng trọn cuộc đời mình được Chúa Giêsu Ki-tô mời gọi để chăm lo cho các trẻ em bị ruồng bỏ. Năm lên 9, bé Gioan mơ thấy mình

đứng giữa một đám trẻ bụi đời ngổ ngáo. Chúng chửi thề, văng tục, và Gioan đã trả đũa lại bằng những cú đấm ngoạn mục. Nhưng một người với diện mạo sáng ngời đã gọi tên Gioan và bảo: "Con phải chinh phục chúng, không phải bằng tay chân như thế, mà là bằng khổ đau và lòng yêu mến". Gioan hỏi: "Ngài là ai mà đòi con phải làm những việc không thể nào làm nổi như vậy?" Và người lạ mặt đã trả lời: "Ta là Con của Bà mà mẹ con vẫn dạy con cầu nguyện với Bà mỗi ngày ba lần". Cũng trong giấc mơ đó, Đức Trinh Nữ Maria đã hiện ra với cậu. Bằng những hình ảnh khác, Người loan báo cho cậu cũng một sứ mạng ấy: chăm sóc các trẻ em bị bỏ rơi.

Thế là bắt đầu cuộc phiêu lưu! Từ lúc còn rất nhỏ, Gioan đã nói rằng cậu ao ước trở thành linh mục. Trong thời gian đợi chờ, cậu tự tập bạn bè ở ngoài đồng để diễn thuyết, làm hề và biểu diễn cả ảo thuật nữa. Nhưng lúc nào cũng thế, trước khi tới màn cuối, "ông bầu" lại lôi cỗ tràng hạt trong túi ra, quỳ xuống và mời cả đám trẻ cùng cầu nguyện.

Gioan say mê đọc sách và nuôi chim. Ngồi dưới bóng cây im mát, cậu ngẫu nhiên đọc những cuốn sách mượn được của một vị linh mục ở một xứ đạo hẻo lánh. Rồi trèo lên cây, cậu gỡ tổ chim và bắt những con sáo nhỏ, đem về nuôi trong lồng làm bằng cành cây dương liễu, rồi dạy chúng hát. Chuyện học hành ư? Chỉ khi nào ngoài đồng ruộng hết bóng người thì cậu mới tới trường. Cậu không chịu học hành đến độ đã gây gỗ với người anh cả và đã phải bỏ nhà đến làm việc tại một làng kế bên. Sau bao năm lao động rong rã, cuối cùng mới gặp được dịp may: một vị linh mục già thấy cậu thông minh thì yêu mến, nhận nuôi và dạy cho cậu học tiếng La tinh. Sau khi Cha qua đời, được mẹ giúp đỡ và cũng được nhiều ân nhân tiếp tay, cậu theo học tại trường trung học ở tỉnh bên. Hằng ngày đi bộ mười cây số, bất kể mưa gió hay nóng bức bụi bặm. Tất cả chỉ để làm linh mục! Gioan sẽ không bao giờ quên điều ấy. Và rồi sau sáu năm học ở chủng viện, năm 1941, cậu đã trở thành linh mục DON BOSCO!

Người ta mau chóng trao cho Ngài những công việc của một linh mục tuyên úy. Nhưng Ngài chỉ muốn một điều là các trẻ em. Thời kỳ ấy là thời kỳ cách mạng kỹ nghệ, thành phố Turin là nơi hấp dẫn đã lôi kéo hàng ngàn người di dân đến kiếm sống. Các thanh, thiếu niên làm việc ngắn hạn ở các xưởng đóng tàu, rồi lang thang thất thủ dọc bờ sông Pô, không một đồng xu dính túi. Những em khác vào tù. Don Bosco đi gặp họ tất cả, và Ngài được sự giúp đỡ của Cha Don Cafasso, vị linh mục của "giới bần cùng". Ngài dám trèo lên các xe bò chở tử tội để an ủi họ suốt lộ trình cho đến pháp trường.

Ngài lôi kéo được Don Bosco đi vào trại giam; ở đó vị linh mục trẻ tuổi người vùng Piemonte buồn rầu đảo mắt nhìn cảnh tù đầy, cái nhìn đó cũng ngăn đe mấy cậu bé đang chen chúc trong các xà lim hôi hám, chúng tiều tụy đi vì nạn chí rận, ăn toàn bánh mì đen và uống nước lã. Thật vô cùng khủng khiếp! Don Bosco bàng hoàng kinh hãi, Ngài gào lên trong cổ họng: "Quá nhiều thanh niên bị nhốt ở đây, bởi chẳng có ai sẵn sóc đến họ. Tôi phải giúp đỡ, dạy dỗ họ. Tôi muốn cứu giúp những kẻ bất hạnh này". Và Ngài sẽ làm như Ngài đã nói thế!

Ít lâu sau, có một lần kia khi Ngài chuẩn bị dâng thánh lễ tại nhà thờ Thánh Phan-xi-cô Át-si-gi-ô, Chúa đã dẫn đến cho Ngài một cậu bé tên là Ba-tô-lô-mê-ô Ga-ren-li, em mới từ xa đến thành phố này kiếm sống. Đầu cạo trọc lóc, áo dính đầy vết vôi. Don Bosco quỳ xuống và dạy em cầu nguyện. Sau đó Ga-ren-li trở lại, dẫn theo năm đứa, mười đứa, rồi tới một trăm đứa, bạn bè của nó, đứa nào cũng bị Don Bosco chinh phục bằng tình yêu thương Ngài dành cho chúng. Ngài giảng dạy về Thiên Chúa cách cụ thể, nhờ những sự kiện hấp dẫn và những chi tiết lý thú làm chúng say mê.

Họ quần quýt và không rời bỏ nhau nữa. Trong các nhà nguyện cũ, trên những bãi đất trống vùng ngoại ô, và trong các vựa lúa, các em kéo đến ngày một đông hơn để nghe Ngài giảng, để được Ngài dạy dỗ huấn luyện nên người và nên con cái Chúa.

Vì lo lắng cho tương lai các em, Don Bosco mở các xưởng dạy nghề. Ngài nghĩ ra việc ký giao kèo lao động để kiếm việc cho các em, trước khi lao mình vào việc viết lách và xuất bản, nhằm mục đích giáo dục và phát triển đức tin Công Giáo nơi các em. Công trình lớn mạnh. Nhờ có các ân nhân tài trợ nên Ngài đã xây dựng được nhiều nhà cho các em. Don Bosco đặt trọn niềm tin nơi Chúa Quan Phòng.

Chẳng bao lâu, một "Tổ Ấm" hình thành với 15, 20, rồi 600 em nội trú. Vì không muốn cho tương lai các em quá tồi tệ, Cha Don Bosco cho dựng thêm nhà cửa, mở một lớp học tối, rồi mời các linh mục và những người thiện nguyện đến dạy cho các em. Họ làm việc trong nhà bếp, trong phòng mặc áo lễ ở gian bên của cung thánh. Trên hết mọi sự, họ rất mực yêu thương nhau, vì sự phạm của Cha Gioan là Sự Phạm Của Tình Thương. Lý thuyết mà làm gì? Ngài không mong xây dựng một "kiểu" giáo dục lộng lẫy. Ngài nói: "Hệ thống giáo dục của tôi ư? Chính tôi, tôi cũng chẳng biết nữa." "Tôi chỉ có công này, là tiến về phía trước theo sự dẫn dắt của Chúa, rồi tùy hoàn cảnh mà xử trí".

Quả thế, Ngài chủ trương một đường lối sự phạm "ngay tại chỗ", đặt tin tưởng vào bản chất của con người đã được Thiên Chúa cứu độ và tin vào sự hiện diện hữu hiệu của nhà giáo dục. Don Bosco ước đoán được những nỗi cùng khổ và âu lo của từng em một. Ngài biết rằng tuổi thanh thiếu niên là tuổi đầy dẫy những nghi ngờ, những phiền muộn, tuổi của phần nộ và thất vọng. Thế là Ngài đến với chúng, nói một câu khôi hài, kiên trì mời gọi chúng đối thoại, cũng như vui vẻ, thành thật, cởi mở thoải mái, một sự thoải mái tự nhiên không hề bó buộc vẫn là đặc điểm nổi bật nhất trong tình yêu giáo dục của Ngài. Ngài đã sống câu châm ngôn sau đây, dựa theo lời thánh Phao-lô: "Một vị thánh đáng buồn là một vị thánh đáng buồn" (Un saint triste est un triste saint).

Và Ngài đã nên thánh. Ngài được phong thánh năm 1934, sau khi sống một cuộc đời luôn luôn bận bịu lo lắng cho các em thiếu nhi và sáng lập ra tu hội Sa-lê-giêng để tôn kính thánh Phan-xi-cô Sa-lê-gi-ô. Cũng như vị thánh này, Ngài đã tìm được sức sống cho đời mình qua tình yêu thương con người và qua Tin Mừng của Đức Ki-tô, ở đó Ngài khám phá ra dung mạo một Thiên Chúa có thể chia sẻ mọi yếu hèn của chúng ta.

Ngay cả đến cuối đời, sau khi được Đức Thánh Cha tiếp kiến, trong các cuộc hành trình khắp năm châu bốn bể để kiếm tiền in những tác phẩm Ngài viết, Ngài cũng rất gần gũi các trẻ em vất vưởng của mình. Lúc nhắm mắt lìa đời, rạng sáng ngày 31 tháng giêng năm 1888, Ngài nói với các tu sĩ Sa-lê-giêng đang săn sóc Ngài rằng:

**"Hãy làm tốt cho mọi người,
đừng gây điều xấu cho ai cả!
Hãy nói với các bạn trẻ của Cha rằng: Cha đợi họ trên Thiên Đàng!"**

Biễn-Đức Đỗ Quang Vinh (chuyển ngữ)

Kính thưa Quý vị, đặc biệt các bạn trẻ,

Trong số những người thân của chúng ta. Không phải tất cả đều đã có máy điện toán (vi tính) hoặc có dùng E-mail, hoặc đã có thể nhận được những tài liệu này.... Vì vậy, xin hãy ủng hộ chúng tôi bằng cách phổ biến tài liệu này bằng E-mail hoặc in ra, photocopy và gửi cho người thân của Quý vị. Đặc biệt xin gửi cho những ai chưa có sử dụng internet.

Xin chân thành cảm ơn

conggiaovietnam@gmail.com

<http://www.conggiaovietnam.net>

Nguồn: Internet E-mail by conggiaovietnam@gmail.com chuyển

Đăng ngày Thứ Ba, February 5, 2013
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND/SĐND, QL-VNCH